

BULGARIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
BULGARE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
BULGARO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 19 May 2003 (morning)

Lundi 19 mai 2003 (matin)

Lunes 19 de mayo de 2003 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Направете коментар на един от следните откъси:

1 (a)

СТИХИИ

- Можеш ли да спреш ти вятъра, дето иде от могилите,
префучава през боазите, вдига облак над диканите,
грабва стрехите на къщите, на каруците чергила, —
сваля портите, оградите и децата по мегданите —
5. в родния ми град?

- Можеш ли да спреш ти Бистрица, дето иде пролет яростна,
разтрощава ледовете си, на мостовете подпорите
и излиза от коритото, и завлича, мътна, пакостна —
10. къщиците и градинките, и добитъка ка хората —
в родния ми град?

- Можеш ли да спреш ти виното, щом веднъж е закипяло то,
в бъчвите огромни, взидани, с влага лъхаща наситени,
на които с букви кирилски пише "черното" и "бялото" —
15. в избите студени, каменни, завещани от дедите ни —
в родния ми град?

- Как ще спреш то мене — волната, скитницата, непокорната —
родната сестра на вятъра, на водата и на виното,
за която е примамица непостижимото, просторното,
дето все сънува пътища — недостигнати, неминати, —
20. мене как ще спреш?

Елисавета Багряна, Вечната и святата (1925)

1 (b)

Навсякъде гледаха на него като на истински пророк — като на божи човек. Обичаха го, защото, каквото и да го попитат, той знаеше да отговори. А каквото кажеше бай Митар — казано беше. Никой не можеше да отреже с нож думата, както това знаеше да направи бай Митар Пророкът.

5 Един път след една панихида беше сложена софра в къщата на покойника... Летно време — задух, та затова софратата беше сложена на пруста, на ветринка. Над един от гостите, който стоеше по начело, се спуска един паяк. Той посегна с ръка да го улови и да го убие, но бай Митар му възбрани това, като каза:

— Живей и остави всеки живот да живее!

10 Гостенинът се пообърна към бай Митра и го запита:

— Зер и паяците ли требват на тоя свет? Я ми кажи аджеба като за каква файда ли са?

— За да учат хората, които са по-глулави от тях, на акъл — отговорил бай Митар така бързо, като че отговорът му бе забоден в пояса...

15 — Как ги учат?

— Пишат им.

— Как пишат?

— Писмо!

— Ами какво писмо човече, ти сънуваши ли?

20 — Не сънувам, ами ти не виждаш! Не знаеш ли да гледаш?

Въпросите и отговорите събудиха любопитството на присъствуващите и всички погледи бяха отправени към Пророка, като да го молеха да разреши тайната, която и те не разбираха. Бай Митар не оставяше никога да го молят два пъти: той издигна главата си и продума:

25 — Какво правят паяците? Паяжина, нали? Е, всяка паяжина е книга, а всяка жица е писмо, а който прочете тая книга ще знае, че човешките закони са като тая паяжина: ако се уплете некоя дребна мушица, паякът ѝ изсмуква кръвта; ако ли се залепи некоя от големите муhi или некой бръмбар, той не само че не се уплита в тая паяжина, но я и продира. Па и самият паяк, ако не свари да се затули некъде в некое къшло — току видиш, че му е пресечена жицата и той тупне на земята... Светски работи...

Когато се зажени дъщерята на чорбаджи Недко, бяха вдигнали една сватба, та целият град беше дошъл. Яденето се готвеше в казани, а виното се точеше с бъчви. На една от софрите беше и бай Митар... Чорбаджи Игнат запита бай Митра да си каже какво мисли за домашната спогодба. Бай Митар, без да се замисли нито най-малко, протегна ръка, та хвана от софратата едно парче погача, печена в жарава, и каза:

35 — Домашната спогодба е като тая погача: горната кора е мъжът, а долната — жената. Ако корите са добри — и средината се яде; клисава ли е средината — и корите се хвърлят, и те не могат да се дъвчат.

40 Всички гости бяха възхитени от тоя мъдър отговор, но чорбаджи Игнат прибави:

— Така е, така, ама всичкото става пак от любовта. Ако са се взели с любов — харно, ако ли не — не става.

45 Бай Митар опре поглед в чорбаджията, погледна и другите гости и отвърна:

— За любовта е много говорено, но е много и замълчано; любовта е най-голема, когато е скрита, а най е слаба, когато се разсипва на секъде, като кукуруз из продълнен хамбар. Любовта е като тая баница тута — кога е гореща, тя опарва устата, а като изстине, тогава не чини да се яде...

50 Бай Митар малко позамълча и пак продължи:

— За ситите хора любовта е като песен, а за гладните тя е празна приказка... Макар че гладните хора са винаги по-весели от ситите.